

XIV a. kronikininkai Dusburgas su Jerošinu rašo, kad Prūsijos Nadruvoje buvusi pagoniškojo kulto vieta Romow (Romowe), garsėjusi net Lietuvoje ir Livonijoje. Galima spėti, kad to meto prūsų lūpose šios vietos vardas skambėjo rōmavō, o lietuvių buvo tariamas

romavà

bei

romuvà

; iš pastarųjų dviejų lyčių plačiau buvo vartojama

romuvà

, kurią K. Būga ir atstatė. Prūs.

rōmavō

ir liet.

romavà

bei

romuvà

yra priesagos -av- bei -uv- darinys iš šaknies, kurią randame būdvardyje prūs.

rām-s

'nuolankus, ramus', liet.

rom-as

'romus, ramus' (Daukša), latv.

rām-s

'ramus'; ta pačia (tik kito balsių kaitos laipsnio) šaknį turi liet.

ram-ūs, ram-ýbė, ram-ìnti, rìm-ti

, sanskr.

rám-ate

'ilsisi',

ram-nāti

'ramina, patenkina', got.

rim-is

'ramybė' ir kt.

Vadinasi, Romuva (Romava) iš pradžių buvo bendrinis žodis, reiškęs 'ramybę, ramumą', t. y. greičiausiai 'ramią girios vietą' – 'girios glūdumą'.

Reikia pridurti, kad panašios darybos bendrinį žodį su šaknimi ram- (ne rām-) randame latvių liaudies dainose – latv.

ramava

'ramumas, nusiraminimas': Sauleit syltò, maizeit jaukò, tu bõriņu

ramav-ena

'Saulyte šiltoji, duonele malonioji, tu esi našlaičių ramumėlis'. Tokį žodį lietuviai tartų

ram-uvà

'ramumas' (rečiau –
ram-avà
) , o prūsai –
ram-avõ
.

Gal kartais prūsams vietoj rōmavõ ir buvo ramavõ (lietuviai čia sakytų **ramuvà**): atsargiu mano
spėjimu ir iš prūs.

ramavõ

(ne vien iš prūs.

rōmavõ

) Dusburgui (Jerošinui) galėjo atsirasti

romow

(

romowe

).

Vytautas Mažiulis

Ramuva, 1969, sausio 31, p. 3.